

**Pokyny k obsahu nmgr. kombinovaných praxí,
tj. k obsahu předmětů Učitelská praxe 1, 2, 3 a Reflexe praxe 1 a 2**

Obsah dokumentu

1. Obsah praxí a způsob zápisu předmětů – přehled	1
2. Podmínky pro úspěšné ukončení předmětů	3
3. Hodnocení praxe	3
3.1 Postup vyplnění a odevzdání formuláře <i>Hodnocení školy a provázejícího učitele studentem:</i>	3
3.2 Postup vyplnění a odevzdání formuláře <i>Hodnocení studenta provázejícím učitelem:</i>	3
4. Úkoly k praxi.....	4

1. Obsah praxí a způsob zápisu předmětů – přehled

Praxe společného základu tvoří série na sebe navazujících předmětů, které jednak zprostředkovávají vaše praktikování na ZŠ a SŠ (Učitelská praxe 1, 2, 3) a jednak umožňují reflexi této vaší činnosti (Reflexe praxe 1, 2). Smyslem praxe je umožnit vám seznámit se s rolemi, do nichž učitel při své každodenní práci vstupuje, nahlídnout vlastní profesní potřeby a postupně přebírat odpovědnost za vlastní výuku a interakci s žáky, tedy stávat se v roli učitele stále více autonomními.

Během praxí vykonáváte **činnosti** zadané ředitelem školy či vaším provázejícím učitelem. Jedná se např. o pomoc s opravováním písemných prací a sešitů žáků, tvorba učebních pomůcek, individuální práce se žáky se specifickými potřebami, doprovod (spolu s učitelem) žáků na exkurze, příprava školních projektů a akcí, dozory, účast na třídních schůzkách, pomoc se školní/třídní dokumentací, příprava třídnické hodiny, suplování ad. Doporučujeme však **proaktivně** vyhledávat všechny činnosti, které vás mohou profesně posunout (např. náslechy, vyžádání si zpětné vazby na vaši práci aj.). Jinými slovy – co z praxe vytěžíte, závisí z velké míry na vás.

V následujících tabulkách jsou stručně shrnuty základní parametry k praxím společného základu. První tabulka je určena **jednooborovým studentům**, druhá tabulka **dvouoborovým studentům**.

Praxe společného základu – nmgr., kombinované, jednooborové studium				
	Typ praxe Délka praxe Semestr	Způsob zápisu a udělení zápočtu	Forma reflexe praxe	Počet hodin praxe
Učitelská praxe 1	Bloková 2 týdny 1. semestr	Student si zapíše jeden předmět. Zápočet uděluje katedra pedagogiky.	Reflexe praxe 1 (1 x 180 minut)	<u>Celkem 30 hodin:</u> • 12 hodin přímo ve škole (6h/týden); • z toho 2 hodiny vlastní výuka; • 18 hodin příprava a úkoly.
Učitelská praxe 2	Bloková 2 týdny 2. semestr	Student si zapíše jeden předmět. Zápočet uděluje oborová katedra.	Reflexe praxe 2 (1 x 180 minut)	<u>Celkem 30 hodin:</u> • 12 hodin přímo ve škole (6h/týden); • z toho 3 hodiny vlastní výuka; • 18 hodin příprava a úkoly.
Učitelská praxe 3	Bloková 2 týdny 3. semestr	Student si zapíše jeden předmět. Zápočet uděluje oborová katedra.	Reflexe praxe 2 (1 x 180 minut) <i>Student si zapíše předmět znovu.</i>	<u>Celkem 30 hodin:</u> • 12 hodin přímo ve škole (6h/týden); • z toho 4 hodiny vlastní výuka; • 18 hodin příprava a úkoly.

Praxe společného základu – nmgr., kombinované, dvouoborové studium				
	Typ praxe Délka praxe Semestr	Způsob zápisu a udělení zápočtu	Forma reflexe praxe	Počet hodin praxe
Učitelská praxe 1	Bloková 2 týdny 1. semestr	Student si zapíše jeden předmět. Zápočet uděluje katedra pedagogiky.	Reflexe praxe 1 (1 x 180 minut)	<u>Celkem 30 hodin:</u> • 12 hodin přímo ve škole (6h/týden); • z toho 2 hodiny vlastní výuka; • 18 hodin příprava a úkoly.
Učitelská praxe 2	Bloková 2 týdny – lze individuálně přizpůsobit 2. semestr	Student si zapíše dva předměty – za každý obor jeden. Zápočet uděluje oborová katedra.	Reflexe praxe 2 (1 x 180 minut) <i>Student si zapíše předmět spolu s jediným oborem.</i>	<u>Celkem 60 hodin (30 za každý studovaný obor:</u> • 24 hodin přímo ve škole (12h/týden); • z toho 6 hodin vlastní výuka; • 36 hodin příprava a úkoly.
Učitelská praxe 3	Bloková 2 týdny – lze individuálně přizpůsobit 3. semestr	Student si zapíše dva předměty – za každý obor jeden. Zápočet uděluje oborová katedra.	Reflexe praxe 2 (1 x 180 minut) <i>Student si zapíše předmět spolu s druhým oborem.</i>	<u>Celkem 60 hodin (30 za každý studovaný obor:</u> • 24 hodin přímo ve škole (12h/týden); • z toho 6 hodin vlastní výuka; • 36 hodin příprava a úkoly.

2. Podmínky pro úspěšné ukončení předmětů

Pro studenty, kteří budou praxi absolvovat:

- **Reflexe praxe 1 a 2** – aktivně se účastníte výuky (1), odevzdáte reflektivní záznam dle pokynů (2).
- **Učitelská praxe 1, 2 a 3** – řádně se přihlásíte ke škole v IS ve stanoveném termínu (1), odevzdáte formulář *Hodnocení školy a provázejícího učitele* (2), odevzdáte formulář *Hodnocení studenta provázejícím učitelem* (3) – viz postup popsany v *Hodnocení praxe níže*.

Pro studenty, kteří si nechají praxi uznat:

- **Reflexe praxe 2** – aktivně se účastníte výuky.
- **Učitelská praxe 1** – odevzdání *uznávacího formuláře* ve stanoveném termínu.
- **Učitelská praxe 2 a 3** – odevzdání *uznávacího formuláře* ve stanoveném termínu. **Tato možnost platí pouze tehdy, když s tím bude vyučující předmětu Učitelská praxe 2 souhlasit (tj. vyučující z oborové katedry).**

3. Hodnocení praxe

Po skončení Učitelské praxe 1, 2 i 3 jednak vyplníte formulář *Hodnocení školy a provázejícího učitele a* jednak požádejte Vašeho provázejícího učitele, aby vyplnil formulář *Hodnocení studenta provázejícím učitelem*. Dvouoboroví studenti – pokud spolupracují se dvěma provázejícími učiteli – vyplní formulář *Hodnocení školy 2x* a formulář *Hodnocení studenta* nechají taktéž vyplnit oba provázející učitele (celkem 4 vyplněné formuláře).

3.1 Postup vyplnění a odevzdání formuláře *Hodnocení školy a provázejícího učitele* studentem:

- 1) Formulář najdete v IS, v **Odpovědníku** předmětu Učitelská praxe (1, 2 nebo 3). Jakmile vyplníte všechny položky formuláře a uložíte vaše odpovědi, uvidíte v poznámkovém bloku předmětu „splněno *1“. Tak víte, že jste tento dílčí požadavek pro udělení zápočtu splnili.

3.2 Postup vyplnění a odevzdání formuláře *Hodnocení studenta provázejícím učitelem*:

- 1) Stáhněte si z webu katedry pedagogiky formulář ve formátu pdf – [najdete zde](#).
- 2) Vytiskněte si formulář – dvouoboroví studenti si vytisknou formuláře dva. **Je třeba tisknout oboustranně!**
- 3) Dopište do formuláře identifikační údaje – formulář je **nutné (!)** vyplňovat přesně do okýnek k tomu určených („digitálními číslicemi“) – jedině tak je možné pak dokument elektronicky zpracovávat (viz vzor – [najdete zde](#)):
 - a) své jméno (kolonka Jméno) a kód předmětu (kolonka Předmět);
 - b) své UČO – kolonka pro UČO má 7 polí, proto jedno pole zůstane prázdné. Je jedno, jestli prázdné pole zůstane vlevo nebo vpravo;
 - c) své „číslo zadání“ – najdete ho v tabulce, která je ve studijních materiálech daného předmětu ve složce „Číslo zadání - hodnocení studenta“ u svého jména a uča. **Číslo vepisujte odzadu, zbylé kolonky vyplňte nulou.**
- 4) Nechte formulář vyplnit vaším provázejícím učitelem. Dohlédněte na to, aby formulář vyplnil správně, tj. přesně do okýnek k tomu určených (viz vzor).

- 5) Vyplněný formulář vhodíte do schránky s názvem *Formuláře: Hodnocení studenta provádějícím učitelem*. Schránka je v přízemí na Poříčí 7/9 – v přízemí hned za studijním oddělením vlevo.
- 6) Počkáte, až e-technička (Lucie Hacarová – [viz kontakty](#)) formuláře ze schránky vyzvedne a nahraje je do IS. Jakmile bude mít e-technička hotovo, uvidíte v poznámkovém bloku předmětu napsané „splněno *1“. Tak víte, že jste tento dílčí požadavek pro udělení zápočtu splnili.

4. Úkoly k praxi

Vášim úkolem je během každé praxe (tj. Učitelské praxe 1, 2 i 3) vytvořit jeden reflektivní záznam. Zaměřujte na praxi vaši **pozornost k sobě a k různým pedagogickým situacím**, které na praxi zažíváte. To, čeho si budete všimnout (ať už to jsou **myšlenky, pocity, reakce, postoje...**), se pokuste prostřednictvím psaní tzv. reflektivního deníku **třídít a ujasňovat**. V deníku nejste nijak vázáni formou, jedná se o volné psaní. Záleží na vaší kreativitě – někdo je stručný a výstižný, někdo píše spíše rozvláčně, někomu vyhovuje třeba psaní formou příběhu.

Deník není chronologickým záznamem vašich činností na praxi. Nejde o to popořadě popsat, co jste dělali a viděli. Pište o tom, co bylo pro vás osobně důležité, co ve vás z nějakého důvodu utkvělo. Nejedná se o seminární práci, kde je třeba dávat pozor na stavbu argumentu, logické návaznosti apod. Indikátorem úspěšného psaní je vámi hodnocená užitečnost.

Zadání úkolu

- V průběhu praxe vytvoříte deníkový záznam v rozsahu 1–3 strany A4.
- Záznam vložíte nejméně tři pracovní dny před konáním předmětu Reflexe praxe 1 nebo Reflexe praxe 2 do připravené odevzdávací složky tohoto předmětu. Právě během reflexe praxe se budeme (mj.) vašim deníkovým záznamům věnovat – pokud do deníku zapíšete něco, co nechcete před ostatními studenty při výuce zveřejnit, explicitně to do deníku napište.

Pro ilustraci přikládáme dva úryvky z reflektivního deníku. Nejedná se o návod, nýbrž o inspiraci.

První úryvek

Po dnešním dni na praxi ve mně zůstaly hlavně tři události. Ta první se týkala mojí hospitace v hodině němčiny, byla to devátá třída. Zarazila mě jedna věc – učitelka v podstatě vůbec neopravovala žáky, když dělali chyby. Ať už to bylo ve výslovnosti nebo třeba ve slovosledu vět, které měly děčka překládat. Nějak jsem nenašla odvahu se po hodině učitelky zeptat, z jakého důvodu to bylo. Upřímně, pro sebe jsem si říkala, k čemu vlastně ta hodina byla, co se ty děčka naučili? Každopádně jsem z toho měla špatnej pocit, i když říkám si, jestli nejsem třeba moc naivní, když si myslím, že by učitel měl výuku vést tak a tak a pak až sama začnu učit, zjistím, že to vlastně nejde... No ale proč to nejde? Je to tak, že člověk po čase prostě rezignuje? Možná jak kdo. Z jiných hodin zase vím, že někteří učitelé jsou skvělí a dokážou žáky zaujmout a motivovat, jsou energičtí a vypadá to, že je to i baví. Nechce se mi tu učitelku úplně hodnotit nebo škatulkovat, viděla jsem ji učit koneckonců poprvé. Uvidím, jak to bude probíhat příště. Zajímavý je, co mě ještě v té souvislosti napadá, že člověk (nebo teda já), se zaměřuje na to, co drhlo, spíš než na to, co se třeba dařilo. Když se snažím pořádně rozvzpomenout na to, jak ta hodina

probíhala, pořád mi „vyskakuje“ jenom ta hrozná výslovnost. Na druhé straně zase u těch dobrých učitelů člověk hned vidí, co všechno jim jde. Možná je to o tom, co převáží, že pro to dobré přestáváme vidět to co je špatně a naopak. No, zkrátka možná bude nejlepší, když se příště nějak pokusím s tou učitelkou o tom popovídat, jak ona tyhle věci vidí – asi lepší, než si domýšlet, coby kdyby. To mi připomíná právě tu druhou situaci, o které chci psát...

Druhý úryvek

Panebože! Já prostě učitel asi učitel nebudu, já na to fakt asi nemám nervy. To co dělo minulý týden o přestávce ... nechápu, proč na ty žáky ta třídní učitelka prostě z první doby pořádně nezaječela, a byl by klid! Vřískot, jekot, nadávky, pobíhání sem tam, prostě úplný chaos. A paní učitelka mi potom s klidem a úsměvem říká, no jo, někdy je to náročný. Ale přitom vůbec nevypadá na to, že by to pro ni skutečné náročný bylo! V podstatě musím ale přiznat, že ona je skutečně ve výsledku zklidnila, a to aniž by musela zvýšit hlas. Jsem poměrně impulzivní člověk, dá se říct možná někdy (ehm, často) cholerik. V matematice jsem pomáhal v hodině jednomu žákovi, který dlouho chyběl a byl pozadu za zbytkem třídy. Moc chytrej nebyl, a že by se nějak snahou přetrhnul, to se taky říct nedá. To bylo něco na mě. Měl sto chutí mu říct, tak ty tři týdny chybíš a pak místo toho, abys zabral, tak to ještě flákáš. A navíc ani vůbec neoceníš, že ti s tím takhle někdo ještě extra pomáhá. Když to srovnám s učitelkou, o které jsem psal, tak první slovo, co mě napadá, je trpělivost. Ona jí má a já ji prostě nemám. Ano, vybavím si nějaké okamžiky, kdy jsem dokázal být trpělivý. Ale ty se nevztahovaly k práci s dětma. Nevím, jestli si dokážu představit, že bych se to nějak dokázal naučit, jestli bych dokázal ustát každodenní kontakt s vřískajícími pubertáky. Na druhou stranu, mě hodně baví učit. Zatím asi nechávám tohle dilema otevřené...